

शहाबाज खारभूमी योजना ता. अलिबाग, जि. रायगड, या योजनेच्या नुतनीकरण करणेच्या कामाचे अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता मिळणे बाबत.

महाराष्ट्र शासन जलसंपदा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: खाभूयो - २०१९/(प्र.क्र.१०२)/खारभूमी
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- २१ सप्टेंबर, २०२३

पहावे-

मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोंकण प्रदेश, मुंबई यांचे पत्र क्र. मुअ/जसंविकोप्र / खाभूयो - शहाबाज / खारभूमी / तां -३/४६०५, दिनांक २८/११/२०२२ चे पत्र

प्रस्तावना:-

शहाबाज खारभूमी योजना ता. अलिबाग जि. रायगड ही योजना रायगड जिल्हा बृहत आराखडा अ. के. ३९ पान नं ६३ वर असुन या योजनेचे मुळ काम खारलँड बोर्डमार्फत १९५३ मध्ये पुर्ण करण्यांत आले होते. योजनेचे नुतनीकरणाचे काम ई. ई. सी. टप्पा क्र. १ अंतर्गत १९९१ मध्ये पुर्ण करण्यात आले. या योजनेस केंद्रीय वन व पर्यावरण किनारी नियम अधिनियम १९९१ अन्वेय सूट देण्यांत आली आहे.

सदर योजनेचा बांध धरमतर या मुख्य खाडीच्या तिरावर असल्यामुळे पावसाळ्यामध्ये पुराचे पाणी खाडी कळून मोठया प्रमाणात येत असल्यामुळे तसेच नेहमीच्या भरती ओहोटीमुळे बांधाचे नुकसान झालेले आहे. बांधास ठिकठिकाणी खाडी पडलेल्या आहेत. खाडीमुळे खाडीचे क्षारयुक्त पाणी शेतात शिरुन भात शेतीचे नुकसान होत आहे. सदरचे नुकसान होऊ नये याकरिता स्थानिक ग्रामस्थ तसेच लोक प्रतिनिधी नुतनीकरणाचे काम करण्याबाबत मागणी करत असून सदर योजनेस शहाबाज खारभूमी योजना असे नांव देण्यात आले आहे. सदर योजना नादुरुस्त असल्याने नुतनीकरण करणे आवश्यक आहे.

मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, मुंबई यांच्याकळून संदर्भाधीन पत्रान्वये प्राप्त झालेला शहाबाज खारभूमी योजना ता. अलिबाग जि. रायगड या खारभूमी योजनेच्या नुतनीकरणाच्या कामास प्रशासकीय मान्यता देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्यानुसार सदर प्रस्तावासंदर्भात शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :-

शहाबाज खारभूमी योजना ता. अलिबाग जि. रायगड या योजनेच्या नुतनीकरणाच्या कामास खारभूमी विभागाची दरसूची सन २०२२-२०२३ व जलसंपदा विभागाची दरसूची सन २०२२-२०२३ वर आधारित अंदाजित रूपये १४,२३,९६,६४९/- (रुपये चौदा कोटी तेवीस लक्ष शहाणव हजार सहाशे एकेचाळीस फक्त) इतक्या रक्कमेस याव्दारे प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे. कामाकरिता रुपये ९,२९,९९,७३८/-

(रुपये नऊ कोटी एकोणतीस लक्ष एक्यानव्व हजार सातशे अडोतीस फक्त) व अनुषंगिक कामाकरिता रुपये ९२,९९,९७४/- (रुपये व्यानव्व लक्ष नव्यानव्व हजार एकशे चौन्याहत्तर फक्त), GST करीता रु. १,६७,३८,५९३/- (रुपये एक कोटी सदोष्ट लक्ष अडोतीस हजार पाचशे तेरा फक्त), गौण खनिज व गौण खनिज अधिभार करिता रु. २,२४,३७,२९९/- (रुपये दोन कोटी चोवीस लक्ष सदोतीस हजार दोनशे नव्यानव्व फक्त) व कामगार विमा करीता रु.९,२९,९९७/- (रुपये नऊ लक्ष एकोणतीस हजार नऊशे सतरा फक्त) अशी तरतूद असून तरतुदींचा उपशीर्षवार गोषवारा सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मध्ये देण्यात आला आहे. सदरील प्रशासकीय मान्यता पुढील अटींच्या अधीन राहून देण्यात येत आहे.

१) योजनेच्या कामावरील खर्च मागणी क्रमांक आय -५, मुख्य लेखाशिर्ष "४४०२ मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च (१०२) मृद संधारण (०१) खार जमीन योजना (०१) बांधकामे (योजनांतर्गत) (४४०२०३८४)" या लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकावा व तो मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

२) प्रस्तावित योजनेचा खर्च लेखाशिर्ष ४४०२ ०३८४ खाली उपलब्ध निधीमधून होणार असल्याने या लेखाशिर्षाखाली प्रगपथावरील योजनांचे दायित्व विचारात घेऊन योजना विहित कालावधीत व प्रथम सुधारित प्रशासकीय मान्यता किंमतीच्या मर्यादेत पूर्ण करण्यात यावी.

३) शासन निर्णय, जलसंपदा विभाग दिनांक २२.०६.२०१५ मधील परिच्छेद क्र.२(१) व २(२) मधील तरतुदींनुसार खारभूमी योजनेचे बांधकाम सुरु करण्यापूर्वी लाभधारकांनी सहकारी संस्था स्थापन करावी व खारभूमी योजना पूर्ण करण्यासाठी पुनःप्राप्ति क्षेत्रातील लाभधारकांकङून प्रकल्पातील सहभाग म्हणून रुपये ५००/- प्रती हेक्टर खर्च (किमान रुपये २००/- रोख व रुपये ३००/- मजुरीच्या स्वरूपात किंवा रोखीने) घेण्यात यावा. योजनेचे काम पूर्ण झाल्यानंतर योजना देखभाल व दुरुस्तीसाठी त्यांच्याकडे हस्तांतरित करण्यात यावी.

४) सदर कामासाठी विहित मार्गाने तरतूद अर्थसंकल्पीय केल्याशिवाय त्यावर खर्च केला जाणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी.

५) या कामाकरिता सर्व वैधानिक मान्यता घेतल्यानंतरच प्रत्यक्ष काम सुरु करावे.

६) सदर प्रशासकीय मान्यता म्हणजे अहवालातील तांत्रिक बाबी अथवा निविदा विषयक क्षेत्रीय स्तरावरील निर्णयास मान्यता गृहीत घरली जाणार नाही. तसेच सदर योजनेसाठी कोणत्याही प्रयोजनार्थ मंजूर प्रशासकीय मान्यतेच्या मर्यादेबाहेर जाऊन, निधी वितरण अथवा अतिरिक्त खर्च न करण्याची जबाबदारी संपूर्णपणे प्रदेश कार्यालयाची राहील.

७) प्रचलित शासन निर्णय, नियम, CVC ची मार्गदर्शक तत्वे, वित्तीय अधिकार मर्यादा, विहित केलेली निविदा कार्यपद्धती याची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे व याची जबाबदारी संपूर्णपणे प्रदेश कार्यालयाची राहील.

८) सदर योजनेच्या प्रशासकीय मान्यतेमध्ये अंतर्भूत किंमतीला तांत्रिक मान्यता प्राप्त करून घ्यावी.

९) संपूर्ण योजना ही प्रशासकीय मान्यता किंमतीच्या मर्यादेत पूर्ण करावी.

सदरहू शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक विअप्र-१०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/ विनियम भाग-२, दिनांक १७/०४/२०१५, भाग पहिला, उपविभाग तीन, अनुक्रमांक ४, परिच्छेद क्रमांक २७(२) अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार आंतरवित्त सल्लागार व सह सचिव तसेच नियोजन विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.७१/२०२३ (कार्यासन-१४३४), दिनांक २०/०४/२०२३ आणि वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.१७२/२०२३/व्यय १२, दि. २४/०४/२०२३ अन्वये दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

या योजनेस प्रदान करण्यात आलेली प्रशासकीय मान्यता या विभागातील खारभूमी कार्यासनाच्या प्रशासकीय मान्यता नोंदवहीत ९ या अनुक्रमांकावर नोंदविण्यात आली आहे.

सदर शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०९२११७१३०१४३२७ असा आहे. सदर आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

सहपत्र:- परिशिष्ट अ

(संजीव टाढू)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :-

१. मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. विरोधी पक्ष नेते, विधानपरिषद / विधानसभा महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
५. अपर मुख्य सचिव (जलसंपदा) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
६. सचिव (प्रकल्प समन्वय), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
७. सचिव (लाभक्षेत्र विकास), जलसंपदा विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
८. महालेखापाल १/२, महाराष्ट्र राज्य (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/ नागपूर.
९. महालेखापाल १/२, महाराष्ट्र राज्य (लेखापरीक्षा), मुंबई/ नागपूर.
१०. जिल्हाधिकारी, रायगड
११. मुख्य अभियंता, (द व प्र) व सहसचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, मुंबई.
१३. आंतर वित्त सल्लागार व सह सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. उप सचिव (लघु पाटबंधारे) यांचे स्वीय सहाय्यक, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. प्रकल्प संचालक व अधीक्षक अभियंता, खारभूमी विकास मंडळ, ठाणे.
१६. अवर सचिव (खारभूमी), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

૧૭. અવર સચિવ, અર્થ શાખા ૧/૨, મંત્રાલય, મુંબઈ.
૧૮. કક્ષ અધિકારી, વિત્ત વિભાગ/અર્થ-૨, મંત્રાલય, મુંબઈ.
૧૯. કક્ષ અધિકારી, નિયોજન વિભાગ (કાર્યાસન - ૧૪૩૪), મંત્રાલય, મુંબઈ.
૨૦. ખારભૂમી કાર્યાસન, સંગ્રહાર્થ.

(शासन निर्णय जलसंपदा विभाग क्रमांक : खाभूयो २०१९/प्र.क्र.१०२/ खारभूमी

दिनांक : २१/०९ /२०२३ चे सहपत्र)

परिशिष्ट - “आ”

शहाबाज खारभूमी योजना ता. अलिबाग, जि. रायगड या योजनेच्या नुतनीकरणाच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करण्याबाबतच्या प्रस्तावातील उपशीर्षनिहाय तरतूदी

अ.क्र.	उपशीर्ष	अंदाजपत्रकीय किंमत (रुपये)
१	अ- प्राथमिक कामे	०.००
२	ब- भूमी संपादन	०.००
३	क- कामे बंधारा	७,८९,८८,३५९.००
४	फ- आर.एच.टी. वर्क	१,२१,४०,२६८.००
५	के- इमारती	०.००
६	एम- वृक्षारोपण	१,२०,८९७.००
७	ओ- संकीर्ण	२५,०००.००
८	पी- देखभाल	२,२७,८२२.००
९	आर- दळणवळण	१४,८९,४००.००
	एकूण कामे रुपये	९,२९,९९,७३८.००
	गौण खनिज	२,९९,९७,३५९.९७
	गौण खनिज अधिभार (२ %)	४,३९,९४७.०४
	जी. एस. टी. (१८ %)	१,६७,३८,५९२.८४
	कामगार विमा (१ %)	९,२९,९९७.३८
	अनुषांगिक खर्च (१० %)	९२,९९,९७३.८०
	एकूण रुपये	१४,२३,९६,६४९.००

ठळक वैशिष्ट्ये

पुनःप्राप्ति होणारे क्षेत्र	४९८ हेक्टर
प्रती हेक्टरी किंमत (रुपये)	रुपये २,८५,९३७/-
लाभव्यय गुणोत्तर	१.४४

(संजीव टाढू)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन